

Naročnina mesečno 5 kron. Za inozemstvo se računa naročnina dvojno. - Pismenim vprašanjem znamko za odgovor. — Vse pošiljatve na naslov lista „Sedanjost“.

SEDANJOST

Oglasi: $\frac{1}{2}$ strani K 750.—, $\frac{1}{4}$ K 380.—, $\frac{1}{8}$ K 200.—. Manjši oglasi po 4 K petit-vrsta. Pri večkratnem oglaševanju popust. Mali oglasi beseda 1 K, debelo tisk. 2 K.

Ponovna zmaga SLS v največji občini v Sloveniji.

Končno so tudi šmihel-stopiške volitve zapečatenе s popolno zmago SLS. Mi smo bili zadovoljni s prvotnim rezultatom in smo z mirno vestjo pričakovali novih volitev, katere so v korist komunistov izzvali samostojneži s svojo pritožbo. Vsa besna agitacija nasprotnikov ni omajala značajnih naših volilcev. Samostojneški poslanci Kušar, Urek, Majcen in drugi so dosegli edinole oslabiljenje lastne stranke v korist komunistov, proti katerim ob vsaki priliki v svojem centralističnem besnilu bljujejo ogenj in žveplo.

Če bi število glasov, ki so jih dobile v občini Šmihel-Stopiče posamezne stranke pri državnozborskih volitvah, odločevalo za razdelitev mandatov občinskih odbornikov, bi dobila SKS 22 odbornikov, SLS 7 in komunisti 3 odbornike. Iz tega sledi, da je SLS s svojimi krščanskimi načeli in z odločnim bojem za avtonomijo Slovenije nadvse sijajno napredovala v razmeroma kratkem času, ker je že pri prvih volitvah prodrla z 18 odborniki, dočim so samostojneži s podporo liberalcev in komunistov komaj dosegli spraviti skupaj 14 odbornikov.

Dasi so potekli komaj trije tedni od sprejetja centralistične ustave in se veliko število volilcev niti ne zaveda izdajstva samostojnežev in zlih posledic tega izdajstva za ljudstvo, je SLS, tudi pri drugih občinskih volitvah številčno napredovala. V Šmihelu je n. pr. naša stranka skoraj v enakem razmerju s samostojneži, katerih glavni liberalni štab je v Kandiji. SKS pa je pri drugih občinskih volitvah pala kar za dva odbornika.

Dasi je komunistična stranka od državnozborskih volitev znatno nazadovala v šmihel-stopiški občini, je vendar število njenih volilcev vspričo prisiljene neaktivnosti te stranke vredno, da se zabeleži kot poučno dejstvo, da se ideje objavljajo le z idejo, ne pa z nasiljem.

Ideja krščanskega socializma in versko-nravna načela naše stranke so nepremagljiva. Trenutno stečji klonijo posamezniki, toda celota ostane nespremenjena in prej ali slej se zopet povzpne z lastno močjo nad vse ostale. Breznačelné stranke pa so kot muhe enodnevnice ali pa ogenj, ki trenutno vzplapola, za seboj pa zapušča le smrad in žalostno pogorišče. V do-

kaz temu najbolje služijo propadajoče stranke v Sloveniji.

Slava in čast zavednim volilcem SLS! Sedaj pa z novim poletom in z živim navdušenjem na delo za ljudstvo, ker le tako vršite svoje dolžnosti napram stranki, kateri ste izročili usodo svoje občine! Občinski odborniki SLS naj se zavedajo, da je le v njihovem složnem delovanju blagostanje in uspeh njihove občine!

† Milorad Draškovič.

Ni še preteklo leto dni po nagli smrti zborničnega predsednika dr. Pavloviča in že imamo sedem pogrebov na državne stroške. Vojvoda Mišič je sicer bolehal nekaj časa in je umrl v sanatoriju, dočim so Pavlovič, Stojanovič, Vesnič in Jovanovič umrli nagle smrti, oba Draškoviča pa sta bila umorjena: prvi pri Mladenovcu v Srbiji, drugi pa v Delnicah na Hrvatskem. — Ta gola in zgovorna dejstva dajo mnogo misliti. Ona so odsev našega političnega stanja: mnogo je gnjilega v državi Danski —

Milorad Draškovič je bival na dopustu v delniškem letovišču s svojo družino. Dne 21. t. m. ga je s samokresom ustrelil mizarski pomočnik Aliagič. Zadet v srce je takoj izdihnil. —

V duhu gledam notranjega ministra Draškoviča, ko ob splošni pozornosti cele zbornice vsfane in odgovarja na interpelacijo komunističnih poslancev radi „obznane“, s katero je bilo na stotisoče državljanov stavljenih izven zakona. Visokorastel kot jelka je v tem trenutku bil še večji. Edino oko se mu je iskrilo, dočim mu je trepalnica nad drugo prazno očesno votlino nervozno trepetala, sicer pa je telo ostalo mirno in dostojanstveno. (Že v rani mladosti je sošolec oslepil na enem očesu.) Govoril je s prepričanjem, govoril kot minister, kot ravnatelj Prometne banke, govoril je skratka kot zagovornik kapitalističnega družabnega reda. V svojem skoraj triurnem govoru (govoril trikrat) je poskušal zbrati čim več obtežilnega gradiva proti komunistom, vendar so objektivni ocenjevalci pričakovali ravno od g. Draškoviča nianj besed in več pozitivnih dejstev. — Sledil je potem prvi in drugi atentat na njegovo osebo.

V svojem klinu je Draškovič zastopal zmernejšo strujo proti Pribičevićem. V tem smislu je bil zasnovan tudi njegov govor

v Zagrebu. Ureditelj monarhije je zanj obstojala le v vprašanju plemenske in razredne nadmočnosti v državi. Ko se mu ni posrečilo potisniti Pribičevića v ozadje ter tako pridobiti glavni del radikalcev in demokratov pod Pašičevim okriljem za zmerno politiko napram Slovencem in Hrvatom, se je umaknil. Zmagal je demon — Pribičević, dočim je Draškovič padel kot — mučenik.

Glede atentata samega je naše stališče ki je tudi stališče pristašev krščanske morale in večnoveljavnih načel katoliške cerkve, popolnoma jasno. Mi obsojamo vsako nasilje tudi tedaj, če to nasilje vrši država, družba ali kdorkoli v kakršenkoli namen. Ravno tako obsojamo tudi atentate in atentatorje brez ozira na pobude, ki so vodile zločinčev roko. Zato popolnoma odobravamo pisavo liberalne celjske „Nove Dobe“ v tem oziru, ko pravi: Ljudje, ki udeležujejo politične principe z umori, so navadna sodrga, s katero je treba postopati kakor z navadnimi morilci in roparji ali pa še huje.“ Pustimo na strani vprašanja v koliko ta sodrga opravičuje svoje zločine z neznosnim stanjem, katero je v državo nvela policajdemokracija. Če se celjska „Nova Doba“ zares iskreno postavlja na to edino pravilno stališče, da so vsi atentatorji navadna sodrga je v isti sapi že obsodila tudi sokolsko organizacijo, ki je izposlovala in priredila slavnosten prenos kosti dveh atentatorjev iz Češke v Sarajevo, kjer so bile z veliko slovesnostjo in z mnogobrojno sokolsko udeležbo pokopane kot kosti idejnih mučenikov. To se pravi vzgajati atentatorje in ustvarjati mučenike za neko idejo, katerih vsaka ima svoje pristaše in nasprotnike. Zato pozdravljamo „Novo Dobo“, da je tako možato nastopila proti atentatorski sodrgi sploh, dasi je vedela, da bo s tem nemilo zadela — sokolsko organizacijo in idejo plemenskega šovinizma v enem delu jugoslovanskega naroda. Zadela pa je tudi tiste, ki ukazujejo proslavljati atentatorje po šolah.

Dopisi.

Iz Stopič. V nedeljo jo je k nam prihajal samostojen posl. Majcen. V polu-svojega obraza se je trudil prepričati Stopičane o dobroti svoje stranke. Toda Stopičani so mu pridno ugovarjali. O dr. Korosčen je trdil, da je trgovač z jajci

in druge take laži, o katerih so celo samostojneži prepričani, da so laži. Branil je kancelarparagraf in se pritoževal, češ, da samostojneži ne dobe odveze pri spovedi. Naši so mu klicali, da se sovražnikom vere in cerkve sploh ne sme dajati odveze, ker se ne kesajo svojih grehov. Nazadnje je priporočal moža, kateremu zaupajo in tega so si vrli Stopičani že odbrali. — Za Majcenom je govoril znani also — Malovič iz Novega mesta. V glavnem je obdeloval samega sebe in svoj značaj, ko je trdil, da je bil že pri vseh strankah, največ „profita“ pa ima pri samostojni. Posebno so mu kimali njegovi Spodnje-Težkulani in Žagarjev. Zavednim Stopičanom se čudimo, da nosijo svoje težko prisluzene krajcarje v to hišo, saj vendar vidijo kam se nagibljejo Žagari. — Le razsodnosti naših ljudij se ima Majcen zahvaliti, da ni odnesel kakšne hruške v spomin. Volitve so se vršile pod strokovnim vodstvom samega Vedernjaka. Pravijo, da je že prej obletal vse hleve in zaplenil vse kozje „frnikule“, pri volitvah pa je še vihal nos pri vsakem volilcu, če je kaj kozjega duha pri njem in razširjal prste. Zdaj se že ne bo več pritoževal radi kozjih kroglic, ker so ga volilne kroglice naučile tudi kozjih molitvic. — No, za rezultat volitev in našo zmago pa itak veste. Bog živi!

Iz Št. Jerneja. Na Veliki Šmaren bomo pri nas imeli romarski shod v Novem Lurdu k Materi božji. Kdor le more naj pohiti k tej romarski pobožnosti!

Iz Metlike. V nedeljo 17. t. m. smo osnovali v Metliki orlovski odsek. Sijajna orlovska prireditev v Črnomlju je fante navdušilo in sami so zaprosili, da se nekdanji odlični metliški odsek obnovi. Fantje,

le glejte, da boste vredni nasledniki svojih prednikov. To bo zahtevalo zlasti od začetka mnogo truda, požrtvovalnosti in vztrajnosti. Zato pa vam bodo uspehi v toliko večje veselje. — Oglasilo se je za enkrat 45 čvrstih fantov, pripravljajo pa se še vedno novi. Zanimanje je veliko in to ne samo od naše strani. Da tudi od nasprotne, je dokazal učitelj N. čigar imena iz usmiljenja ta pot ne objavimo. O njegovih opombah na fante, ki so šli k zborovanju, so se fantje izrazili, da so neslane. Upravičen smeh pa je izzvalo, ko je neki naš navdušen fant izjavil, da ga je g. učitelj poslal — špijonirat. Vi g. učitelj hočete biti vmes naroden delavec. Zato pa vam nekaj svetujemo, kar si dobro utisnite v spomin. Vi ste Goričan. Glejte na Goriškem rabijo mnogo narodnih delavcev. Ali Vi ne slišite in ne berete klicov bratov izpod ital. jarma, ki zovejo zlasti svoje učitelje domov, narod reševati? Če vam je pa le za komoduost lastne osebe, če je Vaša domovina le tam, kjer vam je dobro, no potem boste pa po načelih, ki se jih do sedaj držite, ostali tu.

Iz Zaplaza. Dolenjci! Po sedmih letih se zopet sestanemo na Zaplazu, kjer se v nedeljo 31. julija t. l. vrši velik ljudski orlovski tabor. Pri sv. maši bo pel mogočen pevski zbor, po maši pa bodo nastopili razni govorniki, ki nam bodo mnogo lepega in koristnega povedali. Nato pa bo popoldne orlovska telovadba, za godbo pa bodo skrbeli naši vrli godeci iz Višnje gore. Tudi fotograf bo navzoč in vsi udeleženci se bodo slikali. Za jed in pijačo bo preskrbljeno. Še mnogo več kot to pa je vredno, da se tam v goreči molitvi poklonimo Materi božji zaplaški. Dolenjci! udeležite se v obilnem številu.

Iz Adlešič. Minulo soboto 16. t. m. smo dobili iz ljubljanske zvonarne nov bronasti zvon za našo župno cerkev, ki tehta 256 kg in stane z vsemi stroški vred domu postavljen do 40.000 K. Zdaj imamo vsaj dva zvona. Za nove zvonove so nam poslali naši Amerikanci do zdaj 56.245 K, doma pa smo nabrali do 5.000 K.

Strni so pri nas letos še precej dobro obrodile, kakor že nekaj let ne. Žal pa, da so pšenice močno uničevale miši, katerih je letos nenavadno veliko po poljih, posebno po njivah bliže host. Na nekaterih njivah so vničele eno tretjino pridelka.

Pri nas smo imeli do zdaj hudo vročino in sušo, vsaj nismo dobili izdatnega dežja od 22. jun. Po nekaterih njivah se je bil že posušil krompir in fižol, deloma tudi turšica. V torek pop. smo dobili šele čez 4 tedne nekaj dežja, pa ne toliko, da bi se dalo orati. Tudi siuoci smo imeli hud naliv, pa vendar še ni dosti namočilo. Prve krme je bilo letos pri nas malo, a otave, kakor kaže, ne bo nič. Tudi paše ni skoraj nič. Kako vročino smo imeli, kaže tudi to, da je imela Kulpa 18. t. m. 28 C topline, a včeraj 26 C.

Zgodovina vrtov.

Vrtnarstvo se je šele pozno razvilo iz poljedelstva. Najbolj se je vrtnarstvo razvijalo in širilo na Kitajskem, v Judiji, Meropotamiji in Egiptu. Kitajska je nastala kot poljedelska država, kjer je bil kmet največji gospod; vojak je bil spoštovan. Kitajski cesar je bil prvi kmet; sam je oral, sejnal in obdeloval svoje polje, od katerega se je preživljal. Ob raznih slavnostih, ko so prihajali k njemu visoki kmetje — dostojanstveniki in zastopniki

Spomini.

Bilo je marca meseca l. 1848. Množice ljudstva so vrele po ljubljanskih ulicah in valovile na Kongresnem trgu veselega obraza, kajti — svoboda je zasvetila narodom. Praznovali so rešitev izpod Metternichovega absolutističnega jarma. Cesar je dovolil tiskovno svobodo in ustavo. Po mestu je korakala narodna bramba, v Šentklavžu pa se je pela slovesna zahvalna maša. Dne 30. marca 1848 se je zbrala v Frankobrodu „pripravljajoča skupščina“, da se posvetuje o ustanovnih osnovah, ali se naj ustanovi monarhija ali republika. — Svitali so se obrisi, „zjedinjene Slovenije“, in dne 29. marca je sprožil dr. J. Bleiweis na javnem in važnem mestu, temeljno zahtevo slovenskega programa: zjedinjenje slovenskih pokrajin v jedno upravno celoto pod nazivom „kraljevina Slovenija“. Država naj bi se osnovala po narodnostih v „zavezno državo“. Novo osnovane

dežele morajo imeti vsaka zase svojo lastno vladu; za vse domače zadeve, svoj deželni zbor. Na Dunaju pa naj bo osrednje ministrstvo za oskrbovanje vnanjih državnih opravil s tujimi deželami, vojnih in denarstvenih zadev, trgovine in kupčije. Na Dunaju bodi državni zbor, h kateremu naj pridejo poslanci posameznih dežel. Prišla je revolucija oktobra 1848. Windischgraetz in Jelačić sta zatrla revolucijo na Dunaju, dne 2. decembra 1848 se je cesar Ferdinand I. odpovedal vladanju in žezlo izročil svojemu nečaku Francu Jožefu I. Prišli so Schwarzenberg, grof Stadion in Bach. Ta vlada je zastopala centralizovano Avstrijo. (Taka je pač vsaka nasilniška vlada. Op. ur.) Državni zbor v Kromerizu je pričel zborovati 22. novembra 1848. Med drugim se je posvetoval tudi o načrtu ustave — Dne 5. marca 1849 naznani Feifalik državnemu zboru, daje odbor dovršil svoje imenitno delo; slovesno so vstopili odborniki, dičili so jim prsa trakovi z novimi barvami Avstrije.

Vesel krik je odgovarjal sporočilu, in zbor je sklenil, da se prične 15. marca razprava o tem ustavnem načrtu. Toda prišlo je drugače državni zbor se je polagoma zameril višjim krogom. Že 14 dec 1848 je zahteval Windischgraetz razpust zboru in oktrovanje ustave, z omejeno tiskovno svobodo, brez pravice združevanja. (Obznan.) Ko je bila vlada gotova s svojimi varnostnimi pripravami, v smislu obznan, je poslala nekaj vojakov v Kromeriz, kamor je 6. marca 1849 prišel tudi Stadion, pozval k sebi najodličnejše poslance in jim povedal, da je cesar velem razpustiti državni zbor in oktrovati ustavo. Zjutraj 7. marca so zasedli vojaki vhod zbornice. — Najbolj odrjeni poslanci so hitro zbežali. — Oktrovana ustava je bila dete centralističnih očetov. (Tu se vidi komu v korist je centralizem! — Op. ur.) Dne 14. marca je bila sicer Ljubljana razsvetljena, zajedno je pa bilo vojaštvo v pripravnosti po vojašnicah, straže pomnožene, policija na nogah. Dne 15. marca

tujih držav, posebno pa ob vsakoletni spomladanski slavnosti, se je cesar potrudil, da je njegovo polje bilo čim lepše. Pridno je izbiral razne plemenite rastline in cvetice, jih negoval in obrezoval, trebil in umetno presajal ter se je tako razvilo vrtnarstvo. Sedaj gledajo kronane glave na lepe konje in vojake, prej pa se je strogo pazilo na lepoto polja in njiv. Že več kot 2000 let je Kitajska kulturna država in njena kultura izvira iz poljedelstva.

Iz Kitajske je k nam prenešena špinača, meloni, bob, grah, žefran, laški oreški itd. — Za Kitajsko in s pomočjo Kitajcev se je začela razvijati šele pozneje Japonska kot poljedelska država in danes je Japonska dosegla najvišjo stopnjo poljedelskega razvoja, ker je podlaga vsemu — kmet. Najlepsi vrtovi so na Japonskem in narodna dolžnost je za Japonca gojiti cvetje in umetno vrtnarstvo. Sam japonski cesar ima v svojem grbu krizantemo, najpriljubljenejšo japonsko cvetlico. Kot višek umetnega vrtnarstva so mali vrtilčki, kjer se goji sadno drevje. Na umeten način ostane n. p. višnja tako majhna, da se jo lahko goji v loncu na oknu tudi sto let, pa nikdar ne zraste, pač pa rodi sad kot vsako drugo drevo.

Istotako je tudi v Egiptu vrtnarstvo zelo slovelo. Razni zgodovinski spomeniki nam dokazujejo o razkošnih vrtovih, o sadjereji in lepih parkih in drevorodih.

Prvotno se je gojilo samo domače sadno drevje kot n. pr. rožiči, datlji, granatna jabolka, smokve itd., pozneje pa je iz Sirije prišla oliva, iz Kavkaza jablana, hruška in breskva, potem topoli, platani, lipa jesen in lovor. Toda najvažnejša rastlina pa je bil papirus, katerega široki listi so se rabili za pisanje in od katerega ima svoje ime tudi naš papir. Papirus se je

je bila zopet slovesna maša v stolni cerkvi, prodajalne so bile med tem zaprte na nradno povelje. Minister Bach je sicer veliko obljuboval raznim slovenskim deputacijam, toda izpolnilo se je malo. Oktrovana ustava in deželni stanovi so ostali na papirju in 31. decembra 1851. je vlada ustavo kratkomalo odpravila. Strogi absolutizem in centralizem je vladal odslej v Avstriji. Bachovi huzarji so še narodu v živem spominu. To je trajalo do poraza avstrijske vojske pri Magenti in Solferinu l. 1859. Nastale razmere so prisilile vlado, da je izdala oktoberski diplom in Šmerlingovo ustavo 24. feb. 1861.

Kaj smo vse Slovenci doživeli od 13. marca 1848 do 28. oktobra 1918, od 28. oktobra 1918. do 28. junija 1921 in kaj bomo še vse doživeli od 28. junija naprej! Proučajmo zgodovino in zbirajmo se pod staro častitljivo zastavo zedinjene Slovenije!

gojil v treh barvah: belo-modro-rdeče. Vence so prvotno delali iz poljskega cvetja in šele pozneje so se začele umetno gojiti cvetice po vrtovih. Iz raznih krajev so prihajale cvetice v Egipt. Ko je bilo rimsko cesarstvo na vrhuncu svoje slave se je niska obala spremenila v ogromen vrt samih vrtnic, ki so se potem izvažale v Rim. Egipčansko vrtnarstvo je imelo največji vpliv na rimsko vrtnarstvo in odtod se je preneslo tudi k nam, vendar pa se pri nas zelo malo goji vrtnarstvo pač pa pri Bolgarih, kjer so veliki vrtovi vrtnic, iz katerih se izdelujejo dišave in parfumi, kar daje prebivalstvu lepe dohodke.

(Konec prih.)

Naši državniki.

Stojan Protič je človek izrednih državnih sposobnosti. Po starosti je vrstnik Pašičev. Tudi Stojan Protič se je že zgodaj posvetil politiki. Po zvršenih gimnazijskih študijah je vstopil na modroslovni oddelek tedanje velike šole, katero pa ni dovršil. Nekaj časa je bil potem pri sodišču. S Pašičem se je spoznal že na gimnaziji. Radikalna stranka je bila preganjana kot protidržavna stranka. Zato je Protič zapustil državno službo in prevzel uredništvo radikalnega lista, kateremu je dal ime „Samouprava“, ker je takrat radikalna stranka stala na stališču razdelitve države na samoupravne enote. Od tega časa je stranka in njen list nerazdvojno vezana s Protičevim imenom. Mučeništvo je Pašiču pripravljalo pot k politični karijeri. Protič pa je s svojo delavnostjo in politično bistrostjo reševal zamotane položaje, v katere je spravljal stranko Pašičev radikalizem. Zato je tudi Protič presedel več let v temnicah vkovan v železje in batinan. On je trpel ne samo za svojo idejo, temveč tudi za grehe drugih. Dočim je Pašič pobegnil iz domovine, je Protič vstrajal med ljudstvom in pod strahovitim osebnim režimom tedanjih srbskih mogočnejev. Kar Protiča posebno odlikuje in ga vzdiguje iznad vseh ostalih srbskih politikov, to je njegova poštenost in čiste roke. On je pravi Srbin in e njegovih žilah ni cincarske krvi, ki je zaslužila srbstvo. Protič je bil minister že vseh resorov, najbolj pa se je pokazal kot finančni in vojni minister. Ker je bil neizprosno nasprotnik militarizma in klikarstva v vojski, ga je „črna roka“ l. 1913. kot ministra notrajnih zadev poskušala onemogočiti. Ker ni hotel sam zapustiti svojega položaja, se je Pašič uklonil vojaškemu pritisku in demisioniral s celim kabinetom. Pri ponovni sestavi Pašičeve vlade Protič ni prišel v poštev. Drugi incident enake prirode je bil za časa vojne v Nišu. Protičeva volja je neupogljiva, trmasta, toda le dotlej, če je

izvedljiva. Dočim so vsi srbski politiki milijonarji, je Protič napram njim pravi revež, ker je robot poštenjak skoz in skoz. Kot Srb noče delati ovir sedanji vladi in njeni ustavi, ker je v korist srbskemu plemenu in ker je nasprotnik jugoslovanstvu. Toda, ker ta ustava škoduje Slovencem in Hrvatom ter državi sploh, zato vztraja v svojem boju. Njegov prihod v Zagreb in v Slovenijo je v ozki zvezi z nadaljnjim parlamentarnim delom. Protičeva uboga je odločilne važnosti v boju za avtonomijo. Zato ga pozdravljamo: Dobrodošel na slovenskih tleh!

Novomeško Orlovsko okrožje ima sejo 7. avg. ob 3. uri pop. v Št. Petru v sobi tamošnjega izobraževalnega društva. Odseki naj pošljejo zastopnike. Predsednik.

Orlovski tabor novomeškega okrožja se prvi 18. septembra v Št. Petru. Sosedna društva in okrožja opozarjamo, naj ta dan ne prirejajo nikakih prireditev.

Tedenske novice.

Katoliški shod v Novem mestu. Dolenjci, ali se pripravljate na manifestacijo katoliške misli, ki bo 14. in 15. avgusta v Novem mestu? Ali se zavedate, da bomo takrat javno pokazali, da se ne sramujemo vere svojih očetov in da obsojamo namere framasonskih ministrov, ki hočejo nam in našim otrokom izlegati najdražji zaklad iz prsi? — Verno dolensko ljudstvo, odpri oči, zgani se, priidi na katoliški tabor! Prireditelji so na marljivem delu, da pripravijo zate veliko duševno šolo. Bratje Orli, sestre Orlice pridite v krojih in polnoštevilno! Pokazati hočemo, da smo predstražak atoliškega prepričanja. — Kdor želi prenočišč in hrano naj se prijavi vsaj do 10. avgusta na tajništvo SLS v Novem mestu. Sadovi, ki jih boste odnesli, bodo bogati, trud malenkosten. Agitirajte za častno udeležbo, s tem vršite apostolsko delo! — Na noge, na svidenje! — Bog živi!

Gg. duhovniki, pozor! 2. avg. ob 2. uri pop. bo pri oo. frančiškanih sestanek duhovnikov v svrhu točnejšega dogovora o novomeškem katoliškem shodu.

Župne urade prosimo, da z ozirom na katoliški shod prijavijo najkasneje do 10. avg. tiste udeležnike, ki žele hrano in prenočišče v Novem mestu.

Rezultat šmihel-stopičkih volitev je na posameznih voliščih sledeči.

	SLS in KZ	SKS	komun.	Oddano
Šmihel	176	188	47	411
Stopiče	243	56	4	303
Vavta vas	62	86	6	154
Skupaj	481	330	57	868

Z ozirom na to so izbrani za občinske odbornike sledeči posestniki: SLS in KZ (18): Alojzij Vovk, Janez Bohte, Ant. Sedlar, Jos. Jarbič, Fr. Sekula, Matija Kren, Jož. Vovk, Franc Brule, Alojzij Dular, Franc Brkovec, Jožef Judež, Vid Učman, Janez Cimermančič, Jožef Erpič, Franc Muru, Janez Nose, Jožef Benkovič in Franc Kulavec; SKS (12): Ant. Avsec, Ivan Kularič, Ivan Ambrožič, Franc Hribar, Janez Bugar, Ivan Dular, Jož. Kle-

meničič, Janez Lenarčič, Martin Jakše, Fran Golob, Janez Vindišman in Janez Gačnik; komun. (2): Franc Fabjan in Jožef Pirnar.

Belokranjci v nedeljo v Semiču. Ob koncu socialnega tečaja dolenskega kat. dijaštva bo v nedeljo 3. t. m. v Semiču ljudska prireditev. Popoldne govori g. prof. Kovač ljudski govor, popoldne po litanijah pa igrajo dijaki Medvedovo igro: „Za pravdo in sree“ v novem Društvenem domu. Po igri ljudska veselica. Belokranjci, ki ljubite pošteno zabavo, pridite v obilnem številu.

Nov volilni red? Belgrajska „Samouprava“, vsekakor z znanjem Pašiča, pravi, da je sedaj, po sprejetju ustave, katero je radikalsko-demokratski blok napravil zase, potrebno sestaviti tudi nov volilni red. Iz članka je razvidno, kakšen volilni red bi bil radikalsko-demokratskemu bloku najbolj všeč. Tak volilni red je prej obstojal za srbsko skupščino. Vsi ostanki posameznih manjih skupin in glasovi skupin, ki niso dosegli količnika, so se šteli v korist najmočnejše skupine v volilnem okraju. Na ta način se je umetno ustvarjala iz relativne večine absolutna večina. Vzemimo n. pr. da so radikaleci dobili v belgrajškem volilnem okraju 5000 glasov, samostalci 2900, naprednjaki 2600 in socialisti 2500. Voli se 5 poslancev. Količnik je 2600 glasov. Po sedanjem volilnem redu bi dobili radikaleci 2 poslanca in vse ostale stranke po enega poslanca, kar približno odgovarja pravični razdelitvi mandatov. Po srbskem volilnem redu

pa socialisti, ker nimajo količnika ne dobe nobenega poslanca in vsi njihovi glasovi gredo le v korist radikalcem, kot najmočnejši skupini, ki na ta način dobi 3 poslance, torej absolutno večino, dasi je dobila samo 5000 glasov proti 8000 glasovom. Tako se je umetno vzdrževala radikalna stranka na krmilu v Srbiji. Tako hoče sedaj tudi Pašič svojemu bloku v smislu ustave, ki si jo je dal s kupovanjem glasov izglasovati z navadno večino, zahtevajoč pri ustavnih spremembah tripetinsko večino, zajamčiti nadmočnost svojega bloka tudi z nazadnjaškim volilnim redom nekdanje Srbije. Za našo stranko, ki ima itak absolutno večino volilcev v Sloveniji za seboj, bi bil tak volilni red zelo mamljiva vaba, ker bi odrčali vsi „ostankarji“ za vedno iz političnega življenja. Toda kot načelna in za napredek ljudstva vneta stranka moramo tak volilni red kot nazadnjaški najodločnejše odkloniti. Naši nasprotniki v Sloveniji iz „gole ljubezni“ do nas, dasi so drugače ene misli s Pašičem, nas bodo v tem prav gotovo podpirali. Zato smo prepričani, da vsaj v tem oziru Pašič ne bo zmagal, vsaj v Sloveniji ne.

Za centralistično ustavo sta glasovala in sta se zato morala odpovedati poslanskemu mandatu Nikola Divljan in Marko Gakovič. Pri nas pa so samostojneži preveč „profitarški“, da bi bili v svoji zaslajenosti sposobni za tako pametno delo.

Večjo svoto denarja je zgubil v neki novomeški trgovin ubog mladenič, ki jo je qristra-

dal ob trdem delu v gozdu, da si kupi potrebno obleko. Pošten najditelj se prosi, da jo odda v pisarni novomeške občine.

K sobotni poroki v kapitljsko cerkev je prišla radovednost past tudi neka „napredna“ gospa z zvonečim naslovom svojega soproga. Pri tej priliki si je dovolila v cerkvi in vpricho vernikov zelo neokusne pripombe na račun mil. g. prošta, ki je poročil mladi par. Sicer to „olikano“ gospo itak nikdo ni pogrešal v cerkvi, toda če že pride, naj tudi ve, da božje svetišče in cerkveni obredi ne morejo biti predmet njenim neslanostim. Komur ne prija cerkveni zrak, naj ne hodi v cerkev!

Firma SKS na Mirni ima velikansko zalogo petelinov ženskega społa. Interesentje naj se obrnejo za informacije na predsednika firme SKS mesarja Bulca ali na tajnika tovarnarje A Kolenca, oba v Mirni.

Amer. dolarji stoje sedaj izredno visoko, zato se priporoča, da se jih proda čimprej. Najbolje plačuje tuj denar Slov. eskomptna banka v Novem mestu.

Koliko je vreden denar? 27. julija

ameriški dolar . . .	K 165.—
francoski frank . . .	„ 12.—
nemška marka . . .	„ 2:20
rumunski lei . . .	„ —
laška lira . . .	„ 7:25
čehoslovaška krona . . .	„ 2:30
avstrijska krona . . .	„ —19

Razširjajte naš list in prispevajte v njegov tiskovni sklad!

Občni zbor Gospodarske zadruge za Novo mesto in okolico

se vrši v rokodelskem domu dne 6. avgusta 1921 ob 8. uri zvečer z dnevnim redom: razdružitev in likvidacija zadruge. V slučaju, da ni ob določenem uri dovolj članov navzočih, vrši se čez pol ure kasneje občni zbor pri vsakem število članov. Odbor.

Rotlie za kuho prašičem in brzo-perilniške „Alfa“ brez vzidanja v vseh velikostih

ima v zalogi A. Potočar, Verh, Mirna peč.

Krava s teličkom dobre pasme, 2 leti stara

se proda. — Zglasiti se je v trgovini Kres, Sv. Peter.

Šivalna stroja

en nov in en že rabljen se prodaste. Naslov pove uprava toge lista.

Trgovina ALFONS OBLAK v Novem mestu

priporoča špecerijsko, kolonijalno in galanterijsko blago.

Točna in solidna postrežba!

Tiskarna — Knjigarna Knjigovezница

J. Krajec nasl.

Novo mesto

se priporoča.

POZOR!

Kdor reflektira na najcenejšo reklamo in anonce, naj se obrne na:

Leopold Majntinger

protokol. anončni in reklamni zavod

„HERMES“

Ljubljana, Zgor. Šiška 89.

Gospodarska Zveza

centrala za skupni nakup v Ljubljani

Podružnica v Novem mestu

ima v zalogi vse špecerijsko in kolonijalno blago, izvrstno domačo svinjsko mast, razna umetna gnojila, žveplo za trte, galico, cement, lahki bencin itd.

Dospela je nova pošiljatev superfosfata (gnojila za ajdo)

Kapital: 20.000.000 kron

SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA

Rezerva okrog 8.000.000 kron

Interesna skupnost s Hrvat. Eskomptno

PODRUŽNICA NOVO MESTO

Izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje!

Banko in Srbsko Banko v Zagrebu.

Hranilne vloge, Nakup in prodaja, efektov, deviz in valut

Eskompt. menic, terjatev, faktar. — Akreditivi. — Borza.

Dolarji se kupujejo po najvišjem dnevnem kurzu!